

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΗΜΕΡΙΔΑΣ

που διοργανώθηκε στις 25/2/2014 από το ΤΕΕ/ΚΔΘ, υπό την αιγίδα της Περιφέρειας Θεσσαλίας και σε συνεργασία με το ΓΕΩΤΕΕ/Κ.Ε, ΕΔΕΥΑ, ΕΘΕΜ, με αντικείμενο και τίτλο :

« ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ : Μια απαραίτητη εκσυγχρονιστική πρωτοβουλία αλλά και αναγκαία προϋπόθεση για την διαφύλαξη της οικολογικής ισορροπίας »

Α. Η ημερίδα ξεκίνησε με τις ομιλίες του προέδρου του ΤΕΕ/ΚΔΘ κ. Κωνσταντίνου Διαμάντου και του Περιφερειάρχη Θεσσαλίας κ. Κώστα Αγοραστού, ενώ στην συνέχεια παρουσιάστηκαν οι παρακάτω εισηγήσεις :

1. «Φορέας Διαχείρισης Υδατικών Πόρων Θεσσαλίας : Τολμηρός εκσυγχρονισμός για την αντιμετώπιση στρεβλώσεων του παρελθόντος ή ένας ακόμη συμβιβασμός ; » Συλλογική παρουσίαση Δομής Υδάτων :
Δρ. Σταυρούλα Τσιτσιφλή, Διπλ. Χημικός Μηχανικός,
Κωνσταντίνος Γκούμας, Γεωπόνος.

2. «Εθνικό και ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο διαχείρισης υδατικών πόρων»
Αγγελική Καλλία, Διδάκτωρ Νομικής Δικηγόρος, Εμπειρογνώμων στο ευρωπαϊκό δίκαιο περιβάλλοντος, Καθηγήτρια στο Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης.

3. «Νερό και Γεωργία : Προτάσεις βελτίωσης της διαχείρισης του αρδευτικού νερού» **Νικόλαος Δέρκας, Αναπληρωτής Καθηγητής, Πρόεδρος του Τμήματος Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.**

4. «Προοπτικές συνδυασμένης διαχείρισης νερού και ενέργειας στην περιοχή της Θεσσαλίας»
Νίκος Μαμάσης, Επίκ. Καθηγητής ΕΜΠ, Τοπ.Μηχ/κός, Δρ Μηχανικός, Δημήτρης Κουτσογιάννης, Καθηγητής ΕΜΠ, Πολ. Μηχ/κός, Δρ Μηχ/κός, Ανδρέας Ευστρατιάδης, Πολιτικός Μηχανικός, MSc, Δρ Μηχανικός.

Μετά την ολοκλήρωση των εισηγήσεων, έγινε συζήτηση σε «Στρογγυλό Τραπέζι» ανάμεσα στους :

1. Κώστα Τζανακούλη, Δήμαρχο Λάρισας, Αντιπρόεδρο Δ.Σ. ΕΔΕΥΑ.
2. Νικόλαο Δέρκα, αναπ/τη καθηγητή- Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
3. Σπύρο Παπαγρηγορίου, πολιτικό μηχανικό Περιβάλλοντος, συντονιστή μελετητών Σχεδίων Διαχείρισης Υ.Δ. Θεσσαλίας.
4. Αθανάσιο Μαρκινό, καλλιεργητή, δημοτικό σύμβουλο Καρδίτσας.

και ακολούθησαν ερωτήσεις - τοποθετήσεις και παρεμβάσεις από τους :

1. Γιάννη Καλλέ, πρόεδρο της ΕΘΕΜ,
2. Γιώργο Λαδόπουλο, πρόεδρο ΤΟΕΒ Πηνειού,
3. Κώστα Μεζάρη, πολιτικό μηχανικό,
4. Δημήτρη Γιακοβή, αρχιτέκτονα,
5. Κώστα Γκούμα, γεωπόνο.

Β. Όλες οι εισηγήσεις αλλά και οι απόψεις που κατατέθηκαν, συγκλίνουν ότι το υπό συζήτηση θέμα είναι απόλυτα ώριμο και η δημιουργία ενός ενιαίου συστήματος / φορέα για την διαχείριση των νερών, είναι επιβεβλημένη.

Η ανάγκη που οδήγησε στην πρόταση δημιουργίας ενός τέτοιου φορέα διαχείρισης υδατικών πόρων ανά υδατικό διαμέρισμα είναι η κοινή διαπίστωση του παράλληλου σχεδιασμού και προγραμματισμού έργων και δράσεων αξιοποίησης υδατικών πόρων σε πολλά επίπεδα με αλληλεπικαλύψεις και λάθη, η σπατάλη οικονομικών πόρων, η κακή αξιοποίηση υδατικών πόρων, η σύγχυση αρμοδιοτήτων κ.λ.π.

Το υφιστάμενο σύστημα /σχήμα διοίκησης των υδατικών θεμάτων :

δεν είναι λειτουργικό

δεν συνιστά καν ένα στέρεο θεσμικό πλαίσιο που θα οδηγεί σε αποτελεσματική διαχείριση, για την προστασία του περιβάλλοντος (γενικά), την αναβάθμιση της ποιότητας των υδατικών συστημάτων (ποτάμια, λίμνες, υπόγεια νερά, κ.α.), στην αναγκαία μείωση της κατανάλωσης κατά χρήση, στην επανάκτηση του φυσικού πόρου, κ.ο.κ.

Πρόκειται απλά για ένα άθροισμα νόμων, διαταγμάτων, αποφάσεων και εγκυκλίων, χωρίς συνεκτικό ιστό, χωρίς κατάλληλη βάση / υπόβαθρο, συνεχώς αλληλοαναιρούμενο, που συνεχώς συμπληρώνεται, με βραχυπρόθεσμη στόχευση, σε μία αγωνιώδη προσπάθεια της Διοίκησης να επιλύονται τρέχοντα, συνήθως επείγοντα ζητήματα και επιπλέον να ανταποκρινόμαστε στις εξελίξεις του ευρωπαϊκού θεσμικού πλαισίου, των οδηγιών της Ε.Ε, κ.λ.π., καθότι έχουμε αναλάβει την δέσμευση.

Χαρακτηριστική αντίφαση :

Εκπονήθηκαν / Θεσμοθετήθηκαν - μετά από πιέσεις και καταδικαστική απόφαση του ευρωπαϊκού δικαστηρίου - τα Σχέδια Διαχείρισης σε εφαρμογή της οδηγίας 2000/60. Έχουμε συνεπώς, έστω και με πίεση, ένα κατ' αρχήν εργαλείο προγραμματισμού και πολιτικής για τα νερά. Όμως δεν έχει δημιουργηθεί προς το παρόν, ένα αξιόπιστο σύστημα (πολιτικό και υπηρεσιακό), που σε επίπεδο υδατικού διαμερίσματος (π.χ. Θεσσαλία / Πηνειός) να εφαρμόσει τα μέτρα, και τις ενέργειες-δράσεις που προβλέπουν τα Σ.Δ., ώστε την επόμενη περίοδο (2015-2021) που θα καταγραφεί η νέα κατάσταση, να έχουμε κάνει βήματα προόδου, προς τον στόχο-κατεύθυνση της οδηγίας για την «καλή κατάσταση» των υδάτων της χώρας μας. Δεν προβλέπεται καν ένα διακριτό σχήμα που θα αναλάβει και θα κριθεί για τις αντίστοιχες ευθύνες.

Στην ημερίδα ειδικότερα επισημάνθηκαν τα εξής :

α. Υπάρχει πολυδιάσπαση των σχετικών αρμοδιοτήτων με τους υδατικούς πόρους σε μεγάλο αριθμό οργανισμών / συστημάτων, κατάσταση η οποία δυσχεραίνει την διαχείριση των υδατικών πόρων. Η ανταγωνιστικότητα δράσης, οι δυσκολίες συνεννόησης και συντονισμού και η έλλειψη συμπληρωματικότητας των δραστηριοτήτων τους, έχει σαν συνέπεια σημαντικές δυσχέρειες τόσο στην ιεράρχηση των αναγκών και των ενεργειών όσο και στον καθορισμό των προτεραιοτήτων, ενώ κάνει την ωρίμανση, κατασκευή και λειτουργία των έργων εξαιρετικά αργή, με κόστος πολλαπλάσιο αυτού που πραγματικά απαιτείται. Επίσης αναφέρθηκε ότι γίνονται έργα αξιοποίησης επιφανειακών υδατικών πόρων από κρατικούς ή άλλους οργανισμούς / συστήματα αλλά και ιδιώτες χωρίς να γνωρίζει ο ένας οργανισμός / σύστημα αν προγραμματίζεται έργο από κάποιον άλλο και ταυτόχρονα δυσχεραίνεται επίσης η προσπάθεια για ορθολογική και συνολική αντιμετώπιση των υδατικών προβλημάτων.

Με βάση τα παραπάνω διατυπώθηκαν προτάσεις για τον εκσυγχρονισμό της διαχείρισης των υδατικών πόρων σε επίπεδο υδατικού διαμερίσματος. Δεν θεωρείται προφανώς ο ενιαίος φορέας διαχείρισης υδάτων (ΦΟΔΥ) πανάκεια, που ξαφνικά θα λύσει όλα τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε στην Θεσσαλία.

Η βασική επιδίωξη είναι η εισαγωγή νέων αρχών για την διαχείριση των νερών, η αλλαγή νοοτροπίας ώστε να πετύχουμε την καλύτερη αξιοποίηση των έργων (υφιστάμενων αλλά και προγραμματισμένων), ενώ ταυτόχρονα είναι ανάγκη να χαραχθεί μια μακροπρόθεσμη πολιτική συνολικής ορθολογικής διαχείρισης των πόρων και των χρήσεων νερού, αποφεύγοντας την λήψη πυροσβεστικών ή κατασταλακτικών μέτρων για την αντιμετώπιση των κρίσεων όταν αυτές παρουσιάζονται.

β. Συνοπτικά ο φορέας διαχείρισης υδατικών πόρων ανά υδατικό διαμέρισμα, θα πρέπει να βασίζεται στις παρακάτω βασικές αρχές:

- Κάλυψη όλου του τομέα του νερού (αστικό, αγροτικό κλπ.).
- Αποκεντρωμένη λειτουργία με βάση τα υδατικά διαμερίσματα.
- Να διαθέτει όραμα για την προστασία του περιβάλλοντος και τον εκσυγχρονισμό των δομών της χώρας.
- Να αξιοποιεί την επιστημονική γνώση και τις εμπειρίες άλλων χωρών (που ήδη που έχουν αποδείξει την επιτυχή διαχείριση των υδατικών πόρων τους μέσα από τέτοιες δομές).
- Να αξιοποιεί το ανθρώπινο δυναμικό με ορθολογικό τρόπο και να το εμπλουτίζει με νέους επιστήμονες.
- Να διατηρηθεί ο δημόσιος χαρακτήρας στην διαχείριση των υδατικών πόρων. Το νερό είναι ένα εξαιρετικά ευαίσθητο κοινωνικό αγαθό που θα πρέπει να παραμείνει σε δημόσιο έλεγχο.

Προτείνεται επίσης η δημιουργία ενός συμβουλίου νερών στο οποίο θα συμμετέχουν το κράτος, η περιφέρεια, η περιφερειακή αυτοδιοίκηση, η τοπική αυτοδιοίκηση, οι χρήστες (αγροτικοί οργανισμοί, βιομηχανία, τουρισμός, δάση), επιστημονικές οργανώσεις, και βασικοί κοινωνικοί φορείς. Ο ρόλος αυτού του συμβουλίου είναι η άσκηση ουσιαστικού ελέγχου και ο αποφασιστικός ρόλος του σε βασικά θέματα σχεδιασμού και προγράμματος έργων, οικονομικής διαχείρισης αλλά και στις αποφάσεις του ΦΟΔΥ.

Τα ήδη υπάρχοντα συστήματα διαχείρισης του νερού ανά τομέα χρήσης (ΔΕΥΑ, ΤΟΕΒ κλπ) πρέπει να διατηρηθούν και να βελτιωθούν όπου είναι αναγκαίο. Το συμβούλιο των νερών θα έχει επιτελικό ρόλο. Η διοίκηση θα ασκείται από ένα διοικητικό συμβούλιο που θα εγκρίνει τις δράσεις και τα προγράμματα. Η Περιφέρεια, τα υπουργεία, οι ΔΕΥΑ, οι ΤΟΕΒ όπως και σήμερα θα συνεχίσουν να αναλαμβάνουν την υλοποίηση έργων και δράσεων χρησιμοποιώντας το ανθρώπινο δυναμικό τους, την εμπειρία τους, τα μέσα,

την τεχνολογία και τεχνογνωσία και πόρους που διαθέτουν. Προτείνεται ακόμη η ενίσχυσή τους με καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό και νέους επιστήμονες.

Στο νέο σχήμα πρέπει να υπάρχει ισορροπία μεταξύ του Δημοσίου, του ΦΟΔΥ και της ανάγκης για συμμετοχή τοπικών φορέων (Περιφέρεια, ΟΤΑ, επιστημονικές οργανώσεις, επιμελητήρια και γενικά οι χρήστες νερού).

Γ. Τα επιμέρους θέματα-προτάσεις που διατυπώθηκαν στην ημερίδα είναι τα παρακάτω :

α. Αρδεύσεις :

Μια σημαντική ποσότητα των χρησιμοποιούμενων υδάτων για άρδευση οδηγείται στα στραγγιστικά δίκτυα, στους υπόγειους υδροφορείς και σε διάφορους άλλους υδατικούς αποδέκτες (υδατορρέυματα, λίμνες, θάλασσα) μαζί με ποσότητα αγροχημικών (λιπάσματα, φυτοφάρμακα) που εφάρμοσαν οι παραγωγοί προκειμένου να βελτιώσουν την απόδοση των καλλιεργειών τους. Συνεπώς η γεωργία δεν είναι μόνο μεγάλος καταναλωτής νερού, αλλά και σημαντικός ρυπαντής των υδατικών και εδαφικών πόρων. Το γεγονός αυτό θα οξύνεται όλο και περισσότερο στο μέλλον, δεδομένης της εντατικοποίησης της σύγχρονης γεωργίας.

Ένα σημαντικό πρόβλημα των αρδεύσεων στην ελληνική γεωργία, είναι η υπερκατανάλωση του αρδευτικού νερού και ενέργειας (συλλογικά δίκτυα).

Οι αιτίες :

- **Ελλιπής συντήρηση** των συλλογικών δικτύων
 - Τεχνικά, διαχειριστικά, οργανωτικά και θεσμικά αίτια έχουν οδηγήσει τα αρδευτικά δίκτυα σε σημαντική υποβάθμιση.
- **Μη ορθή μέθοδος τιμολόγησης** του αγροτικού νερού:
 - Χρέωση σύμφωνα με την αρδευόμενη έκταση και όχι τον καταναλισκόμενο όγκο νερού.
- **Έλλειψη τεχνικής βοήθειας** των αγροτών σε θέματα αρδεύσεων :
 - Οι τεχνικοί σύμβουλοι είναι συνήθως οι εμπορικοί αντιπρόσωποι των εταιριών πώλησης συστημάτων άρδευσης.

Τίθεται λοιπόν το θέμα της ορθολογικής και αειφορικής διαχείρισης του αρδευτικού νερού ώστε να αποφευχθεί η σπατάλη υδατικών πόρων, να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα χρήσης του και να επιτευχθεί η μείωση της ρύπανσης των υδατικών και εδαφικών πόρων που θα έχει σαν αποτέλεσμα τη διατήρηση της παραγωγικότητας των εδαφών.

Τα χρονίζοντα προβλήματα διαχείρισης του αρδευτικού νερού που δεν συνάδουν με την Οδηγία, πρέπει να αντιμετωπισθούν άμεσα. Βελτιώσεις στην οργάνωση της διαχείρισης των υδατικών πόρων μπορούν να υπάρξουν με τη

δημιουργία οργανισμών κοινής ωφέλειας για τη διαχείριση του συνόλου των υδατικών πόρων σε επίπεδο λεκάνης απορροής, με τη δημιουργία γραφείων αρδεύσεων όπως και τη χρήση νέων τεχνολογιών στα αρδευτικά δίκτυα.

Ειδικότερα οι προτάσεις για την βελτίωση της αποδοτικότητας του αρδευτικού νερού είναι :

- **Σοβαρότερες μελέτες της γεωργικής ανάπτυξης και των αρδευτικών αναγκών των χρηστών** σε μελέτες νέων δικτύων και σε μελέτες Ανάταξης και Εκσυγχρονισμού εγγειοβελτιωτικών έργων σε λειτουργία.
- **Βελτίωση της διαχείρισης και συντήρησης των συλλογικών έργων.**
- **Βελτίωση της οργανωτικής δομής:**
 - Δημιουργία νέων ευέλικτων οργανισμών κοινής ωφέλειας που θα επικουρούν τους υπάρχοντες (με το κατάλληλο προσωπικό, την τεχνογνωσία και το μέγεθος για να φέρουν σε πέρας επιτυχώς το έργο της διαχείρισης των υδατικών πόρων).
- **Τεχνική καθοδήγηση των αγροτών από ειδικούς επιστήμονες** για μια αποτελεσματικότερη χρήση του αρδευτικού νερού (δημιουργία Γραφείων άρδευσης).
- **Χρέωση του νερού** σύμφωνα με τον καταναλισκόμενο όγκο και όχι σύμφωνα με την αρδευόμενη έκταση.
- **Χρήση συστημάτων νέας τεχνολογίας** όπως οι υδροληψίες με ηλεκτρονικές κάρτες που θα συμβάλουν στην ορθολογικότερη κατανάλωση νερού.
- **Εισαγωγή νέων καλλιεργειών** (ή νέων ποικιλιών) με καλύτερη αποτελεσματικότητα της χρήσης του νερού.
- **Έρευνα**

β. Νερά και ενέργεια :

Οι μύθοι που επιδρούν στις ενεργειακές επιλογές

Το νερό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τη λειτουργία των ενεργειακών συστημάτων, δεδομένου ότι συνδέεται άμεσα με την παραγωγή, κατανάλωση και αποθήκευση ενέργειας. Την ορθολογική διαχείριση των υδροενεργειακών συστημάτων διαταράσσουν μια σειρά από μύθους που επιδρούν στις ενεργειακές επιλογές, όπως ότι το CO₂ είναι ρύπος, το κύριο αέριο θερμοκηπίου και αποκλειστικά υπεύθυνο για την αύξηση της θερμοκρασίας της Γης, ότι τα φράγματα επιβαρύνουν το περιβάλλον, ότι οι εκτροπές νερού είναι ασυνήθιστες και τέλος ότι το φράγμα Μεσοχώρας εκτρέπει το νερό από τον Αχελώο στη Θεσσαλία.

Τεχνολογικοί :

Οι ΑΠΕ είναι πάντα οικονομικά αποδοτικές και η χωρίς σχεδιασμό ανάπτυξή τους μπορεί να λύσει το ενεργειακό πρόβλημα και να προσφέρει ενεργειακή αυτονομία.

Μόνο τα μικρά υδροηλεκτρικά ανήκουν στις ΑΠΕ.

Τα μικρά έργα είναι προτιμότερα από τα μεγάλα.

Επιστημονικοί :

Το CO₂ είναι (α) ρύπος, (β) το κύριο αέριο θερμοκηπίου και (γ) αποκλειστικά υπεύθυνο για την αύξηση της θερμοκρασίας της Γης.

Τα φράγματα επιβαρύνουν το περιβάλλον.

Αστικοί :

Οι εκτροπές νερού είναι ασυνήθιστες.

Το φράγμα Μεσοχώρας εκτρέπει το νερό από τον Αχελώο στη Θεσσαλία.

Δημιουργούμενες στρεβλώσεις

Οι παραπάνω μύθοι δημιουργούν στρεβλώσεις στην ενεργειακή παραγωγή, όπως το οικονομικά (και γεωπολιτικά) δυσμενές ενεργειακό μίγμα, οι μεγάλες επιδοτήσεις σε οικονομικά ασύμφορες ΑΠΕ, η μη θέση σε λειτουργία του φράγματος Μεσοχώρας, οι πρόχειροι σχεδιασμοί ενεργειακών έργων και η αξιοποίηση ηλιακής ενέργειας τη νύκτα.

Παρότι, η τιμή της ενέργειας από Φ/Β κοστίζει 5 φορές περισσότερο από τις άλλες ΑΠΕ η εγκατεστημένη ισχύς αυξάνεται. Μόνο το 2013 πληρώσαμε σχεδόν 1.5 G€ για ηλεκτρική ενέργεια 3.6 TWh από Φ/Β.

Συνοπτικά για την ορθολογική διαχείριση νερού και ενέργειας στη χώρα και ειδικότερα στη χώρα και ειδικότερα στη Θεσσαλία θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα παρακάτω σημεία:

- Η κοινωνία θα πρέπει να ενημερωθεί για τους μύθους που συνδέονται με τις ενεργειακές επιλογές και τις στρεβλώσεις που προκαλούνται.
- Η προσομοίωση και βελτιστοποίηση του υδροσυστήματος Αχελώου δείχνει σημαντικά υδροενεργειακά οφέλη εφόσον πραγματοποιηθεί η εκτροπή του.
- Θα πρέπει να μπει άμεσα στο ενεργειακό σύστημα το φράγμα Μεσοχώρας και να προχωρήσει ταχύτερα η υδροηλεκτρική παραγωγή στη θέση Συκιά.
- Η χρήση *αντιστρεπτών* Υ/Η, εκτός από τη σημαντική αύξηση της πρωτεύουσας ενέργειας, θα δώσει τη δυνατότητα αποθήκευσης ενέργειας από το σύστημα, η οποία είναι απαραίτητη λόγω της αναμενόμενης ανάπτυξης των ΑΠΕ.

γ. Στοιχεία για το υδατικό διαμέρισμα Θεσσαλίας :

Η Θεσσαλία είναι ένα υδατικό διαμέρισμα που παρουσιάζει ορισμένα ιδιόμορφα χαρακτηριστικά:

- Η χρήση νερού για άρδευση φτάνει το 95% των χρήσεων νερού (με μέσο όρο στην Ελλάδα 86% και στην Ευρώπη 60%).
- Στο 60% των αρδευόμενων εκτάσεων, γίνεται χρήση υπόγειων νερών από ιδιωτικές γεωτρήσεις.
- Είναι ένα ελλειμματικό υδατικό διαμέρισμα.
- Μειονεκτεί από πλευράς φυσικού εμπλουτισμού και βιώνει ένα καθεστώς ενδημικής έλλειψης νερού εξαιτίας των μεγάλων χρηστών.

- Υπάρχουν προβλήματα ρύπανσης, υπαλμύρωσης, ερημοποίησης (ΙΝΑΣΟ, 2009).
- Υπάρχουν παράνομες ιδιωτικές γεωτρήσεις και γίνεται ανεξέλεγκτη χρήση υπόγειου και επιφανειακού νερού. Η έλλειψη υποδομών σε έργα ταμίευσης, σε συνδυασμό με τον μη ορθολογικό προγραμματισμό των καλλιεργειών, έχει οδηγήσει σε σημαντικό περιορισμό της θερινής ροής των ποταμών και τη δραματική υποβάθμιση των υδροφορέων εξαιτίας της εντατικής χρήσης των γεωτρήσεων.
- Στο ΥΔ της Θεσσαλίας η μεγαλύτερη χρήση του νερού γίνεται για άρδευση (23% της συνολικής στην επικράτεια).

Δ. Κατά την συζήτηση αναπτύχθηκε προβληματισμός γιατί άραγε ένα θεσμικό πλαίσιο για ένα τόσο κρίσιμο θέμα, περιβαλλοντικό και αναπτυξιακό, δεν βρήκε ακόμη την θέση του στο διοικητικό σύστημα της χώρας μας, κατά μείζονα λόγο που η Ε.Ε. καθιέρωσε αντίστοιχο νομικό πλαίσιο και προτείνει-πιέζει για την πλήρη και ουσιαστική εφαρμογή του και στη χώρα μας.

Η εκτίμηση που υιοθετήθηκε είναι ότι επενεργεί ένα πλέγμα παραγόντων, που έχει να κάνει με την πολιτική και διοικητική κουλτούρα που κυριάρχησε επί πολλές δεκαετίες στην Ελλάδα, με βασικά χαρακτηριστικά τον συγκεντρωτισμό και την απροθυμία όλων των κυβερνήσεων να εμπιστευθούν - αποκεντρωμένα και συμμετοχικά - μέρος της διοικητικής εξουσίας σε κοινωνικούς και επιστημονικούς φορείς, όπως και σε εκπροσώπους των χρηστών νερού. Τέλος για το κεντρικό σύστημα διοίκησης δεν είναι ιδιαίτερα επιθυμητή η καθιέρωση αυστηρών κανόνων και ελέγχου σε θέματα περιβάλλοντος, ρύπανσης και διαχείρισης των νερών, παρότι αυτά συνδέονται με την υγεία και την ζωή των πολιτών.

Πάντως όλοι οι πολιτικοί εκπρόσωποι που παρέστησαν (Περιφέρεια, Ο.Τ.Α, χρήστες, κ.α.), εξέφρασαν την άποψη ότι ένας εκσυγχρονισμός με ταυτόχρονη αποσαφήνιση αρμοδιοτήτων στο θεσμικό πλαίσιο διαχείρισης νερών, είναι απόλυτα αναγκαίος.